

Ocieranie się o drzewa chroni niedźwiedzie przed kleszczami

18 marca 2023

Mimo stwierdzanych u niedźwiedzi brunatnych chorób odkleszczowych naukowców zawsze interesowało, dlaczego nie znajdują kleszczy w dużych ilościach na ciele zwierząt. Teraz ustalili, że to wyciekające z drzewa substancje żywiczne mogą stanowić naturalną ochronę przeciw kleszczom. Badanie opisane na łamach „Journal of Zoology” było przeprowadzone w Polsce.

Niedźwiedzie brunatne penetrują duże obszary i wykorzystują zapach do komunikowania się między sobą. Jest wiele powodów, dla których niedźwiedzie ocierają się o drzewa, ale nie jest to sposób na znakowanie terytorium. „Niedźwiedzie traktują drzewo jak tablicę ogłoszeniową. Zapach to indywidualny podpis. Komunikują nim obfite źródło pokarmu i dają znać, kto gdzie jest. Zapach różni się też w zależności od płci i wieku. Młodsze osobniki mogą się czochrać w miejscach, gdzie starsze i dominujące osobniki zostawiły po sobie ślad. Uważa się, że może im to pomagać w bezpiecznym funkcjonowaniu. Różne części ciała pachną też inaczej” – tłumaczy w rozmowie z PAP Agnieszka Sergiel z Instytutu Ochrony Przyrody PAN, współautorka artykułu.

Badaczka przyznaje, że pomimo stwierdzanych u niedźwiedzi chorób odkleszczowych, naukowców zawsze interesowało, dlaczego nie znajdują kleszczy w dużych ilościach na ciele zwierząt. „Koncepcja o dodatkowej korzyści wynikającej z ocierania się o drzewa żywiczne krążyła już jakiś czas. Podczas czochrania, niedźwiedzie pobudzają wydzielanie żywicy przez drapanie i obgryzanie kory, więc te substancje trafiają na sierść. Postanowiliśmy sprawdzić, jak terpentyna i smoła bukowa – posiadające w składzie substancje z drzew żywicznych i stymulujące niedźwiedzie do zachowania czochrania się, podziałają na kleszcze” – powiedziała Sergiel.

Kleszcze łąkowe (*Dermacentor reticulatus*) naukowcy umieścili w rurkach silikonowych. Testowane substancje umieszczane były na bibule filtracyjnej. Na jednym końcu terpentyna lub smoła bukowa – i woda destylowana na drugim końcu. Okazało się, że kleszcze konsekwentnie uciekały w stronę substancji neutralnej, czyli wody destylowanej.

Wraz z postępującymi zmianami klimatu kleszcze rozpowszechniają się geograficznie i środowiskowo. Są też dłużej aktywne, bo sprzyja temu cieplejszy klimat. To powoduje, że naukowcy będą szukali nowych sposobów na ochronę przed ukąszeniami i rozprzestrzenianiem się chorób przenoszonych przez te pasożyty. Być może pomocne okaże się najnowsze ustalenie dotyczące zachowania niedźwiedzi i ich naturalnej ochrony przed kleszczami.

Autorstwo: Urszula Kaczorowska (PAP)

Na podstawie: [Zslpublications.onlinelibrary.wiley.com](https://zslpublications.onlinelibrary.wiley.com)

Źródło: [NaukawPolsce.pl](https://naukawpolsce.pl)